

ÎNCHEIERE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea depusă de Vladimir Volcov cu privire la amânarea examinării recursului declarat de Vasile Gociu în ședință închisă și stabilirea unei ședințe publice,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Volcov împotriva lui Vasile Gociu cu privire la încasarea onorariului de succes, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată suportate pe marginea prezentului litigiu, și

la cererea reconvențională depusă de Vasile Gociu împotriva lui Vladimir Volcov cu privire la declararea nulității clauzei contractuale,

c o n s t a t ă :

La 4 octombrie 2016, Vladimir Volcov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Gociu, solicitând inclusiv în urma concretizării acțiunii, încasarea din contul lui Vasile Gociu în beneficiul său a datoriei în sumă de 1000 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 176,48 euro, calculată pentru perioada: 19 februarie 2016 – 10 martie 2017 și a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 740,38 lei.

Până la începerea dezbaterilor judiciare, la 30 noiembrie 2016, Vasile Gociu a depus acțiune reconvențională împotriva lui Vladimir Volcov cu privire la declararea nulității clauzei contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată, iar prin încheierea din 10 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea reconvențională enunțată a fost primită în procedură pentru a fi putea judecată într-un singur proces cu acțiunea de bază a lui Vladimir Volcov.

Vasile Gociu a solicitat în urma concretizării acțiunii, recunoașterea nulă a clauzelor contractuale care stipulează „Condiții suplimentare: în caz de succes

clientul achită 1000 euro la data pronunțării deciziei Curții de Apel, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei în ziua executării” din contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 (4) septembrie 2014, încheiat între dânsul și avocatul Vladimir Volcov, cu încasarea din contul ultimului în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă.

Prin hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Volcov a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Vasile Gociu în beneficiul lui Vladimir Volcov a datoriei în sumă de 1000 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 176,48 euro, calculată pentru perioada: 19 februarie 2016 – 10 martie 2017 și a cheltuielilor de judecată în sumă de 9740,28 lei, iar în total suma de 1176 euro 48 eurocenți, în lei moldovenești conform cursului stabilit de către Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești, precum și suma de 9740,28 lei. În rest, acțiunea inițială depusă de către Vladimir Volcov a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Acțiunea reconvențională depusă de Vasile Gociu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Vasile Gociu și menținută hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin decizia din 4 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Vasile Gociu, casată decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Rejudecând cauza, prin încheierea din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice, iar prin decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vasile Gociu și menținută hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei și încheierii enunțate, la 20 august 2018 Vasile Gociu le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârii din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, a încheierii din 23 mai 2018 și a deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond sau pronunțarea unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii inițiale depuse de Vladimir Volcov și de admitere a acțiunii reconvenționale.

Prin referința depusă la 12 octombrie 2018, Vladimir Volcov a solicitat declararea recursului declarat de Vasile Gociu ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Prin recursurile suplimentare depuse la 16 octombrie 2018 și, respectiv la 12 noiembrie 2018, Vasile Gociu a solicitat admiterea spre judecare a recursurilor suplimentare odată cu recursul de bază, casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond

sau apel, ori pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și de admitere a acțiunii reconvenționale cu motivarea invocată în recursul de bază.

Prin referințele depuse la 2 noiembrie 2018, 4 decembrie 2018 și, respectiv la 18 decembrie 2018, Vladimir Volcov a solicitat declararea recursului de bază și a celor suplimentare declarate de Vasile Gociu ca inadmisibile, cu menținerea în vigoare a actelor judecătorești ce se solicită a fi casate și ce constituie obiectul prezentului recurs. Aceasta deoarece acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, iar argumentele invocate în recursurile enunțate se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Prin expunerile asupra referințelor suplimentare din 13 noiembrie 2018, 5 decembrie 2018 și 19 decembrie 2018, Vasile Gociu a indicat că motivele expuse în referințele sus-indicate se bazează exclusiv pe falsuri, minciuni și denigrări în adresa sa cu scopul de a influența opinia instanței de judecată, motiv pentru care acestea nu urmează a fi luate în considerație la examinarea prezentului litigiu.

La 18 decembrie 2018, Vladimir Volcov a depus în adresa Curții Supreme de Justiție cerere cu privire la amânarea examinării recursului declarat de Vasile Gociu în ședință închisă și stabilirea unei ședințe publice.

Studiind cererea enunțată, prin prisma normelor de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că aceasta este neîntemeiată motiv pentru care urmează a fi respinsă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 442 alin.(1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs..

În contextul normelor precitate, instanța de recurs relevă că invitarea participanților în proces la examinarea recursului, se impune doar în cazul în care se constată necesitatea expunerii de către participanți asupra problemelor invocate în cererea de recurs.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că circumstanțe ce ar dicta necesitatea audierii participanților la proces, nu au fost stabilite.

De altfel, examinarea cauzei în ordine de recurs în lipsa participanților la proces, nu poate fi calificată ca o limitare a dreptului de apărare și dreptului de acces la justiție, în condițiile când participanții la proces beneficiază de un ansamblu de pârghii legale întru realizarea drepturilor lor.

În această privință, CtEDO a statuat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO

pentru proceduri în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Atunci când a avut loc o ședință publică în prima instanță, lipsa unei astfel de ședințe poate fi justificată la faza căii de atac de caracteristicile speciale ale procedurilor în cauză, ținând cont de natura sistemului căilor de atac naționale, de scopul competențelor instanțelor ierarhic superioare și de modul în care interesele reclamantului au fost de fapt prezentate și apărute în fața instanței ierarhic superioare, îndeosebi în lumina naturii chestiunilor care urmează a fi hotărâte de către aceasta.

Conform jurisprudenței Curții, procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele art. 6 din CEDO, chiar dacă persoanei care a folosit calea de atac nu i s-a dat posibilitatea să prezinte personal probe în fața instanței de recurs. Mai mult, chiar dacă instanța ierarhic superioară are competența deplină de a examina atât chestiuni de drept, cât și de fapt, art. 6 din CEDO nu garantează întotdeauna un drept la o ședință publică sau, dacă o ședință are loc, un drept de a fi prezent personal (cauza Botten vs Norvegia din 19 februarie 1996).

Din considerentele menționate, cererea lui Vladimir Volcov cu privire la amânarea examinării recursului declarat de Vasile Gociu în ședință închisă și stabilirea unei ședințe publice, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 444 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Vladimir Volcov cu privire la amânarea examinării recursului declarat de Vasile Gociu în ședință închisă și stabilirea unei ședințe publice.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Vasile Gociu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Volcov
împotriva lui Vasile Gociu cu privire la încasarea onorariului de succes, dobânzii
de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, și
la cererea reconvențională depusă de Vasile Gociu împotriva lui Vladimir
Volcov cu privire la declararea nulității clauzei contractuale,
împotriva încheierii din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea
efectuării expertizei judiciare grafoscopice,
împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Vasile Gociu și menținută hotărârea din 16 mai
2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a t ă :

La 4 octombrie 2016, Vladimir Volcov a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Vasile Gociu cu privire la încasarea onorariului de succes,
dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Vladimir Volcov în urma concretizării
acțiunii a indicat că la 1 septembrie 2014 a încheiat cu Vasile Gociu contractul de
asistență juridică nr. 297, având ca obiect reprezentarea intereselor ultimului în
cadrul Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și Curții de Apel Chișinău, în cauza
civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihai Șeremet împotriva lui
Vasile Gociu cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 3300 euro
și a prejudiciului moral în sumă de 50000 lei.

A menționat că onorariul avocatului, conform contractului de asistență
juridică enunțat, a fost stabilit în sumă de 18000 lei, iar suplimentar prin acordul

părților, a fost stipulată și clauza, conform căreia, în cazul în care avocatul va obține succes în cadrul litigiului dat, clientul Vasile Gociu se obligă să achite în ziua pronunțării deciziei Curții de Apel suma de 1000 euro, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei în ziua executării.

În continuare, Vladimir Volcov a susținut că prin hotărârea din 27 mai 2015 a Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău menținută prin decizia din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea lui Mihai Șeremet împotriva lui Vasile Gociu a fost respinsă integral ca fiind nefondată.

Reclamantul a pretins că, pârâțul Vasile Gociu nu doar că a obținut câștig de cauză în litigiul în care a fost reprezentat, dar și a beneficiat în volum deplin de serviciile juridice calitative prestate de către el, în calitate de avocat, rezultate cu succes, atât în cadrul Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, cât și în cadrul Curții de Apel Chișinău.

Vladimir Volcov a explicat că onorariul de bază, cât și onorariul de succes prevăzute în contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 septembrie 2014, erau proporționale volumului de lucru, timpului utilizat și prestației avocatului.

Din considerentul că Vasile Gociu nu dorește să execute în mod benevol obligația de a achita onorariul de succes, iar multiplele solicitări adresate acestuia de a restitui în mod extrajudiciar suma menționată, inclusiv și după înaintarea în adresa dânsului a somației din 25 martie 2016, nu s-au soldat cu succes, a depus prezenta cerere de chemare în judecată.

Reclamantul Vladimir Volcov a solicitat inclusiv în urma concretizării acțiunii, încasarea din contul lui Vasile Gociu în beneficiul său a datoriei în sumă de 1000 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 176,48 euro, calculată pentru perioada: 19 februarie 2016 – 10 martie 2017 și a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 740,38 lei.

Până la începerea dezbaterilor judiciare, la 30 noiembrie 2016, Vasile Gociu a depus acțiune reconvențională împotriva lui Vladimir Volcov cu privire la declararea nulității clauzei contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată, iar prin încheierea din 10 martie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea reconvențională enunțată a fost primită în procedură pentru a fi putea judecată într-un singur proces cu acțiunea de bază a lui Vladimir Volcov.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Vasile Gociu a invocat că la 1 septembrie 2014 în calitate de client a încheiat cu Vladimir Volcov care a acționat în calitate de executor contractul de asistență juridică nr. 297, pentru acordarea asistenței juridice într-o cauză civilă, la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău și Curtea de Apel Chișinău, fiind fixat un onorariu de 18000 lei.

Vasile Gociu a susținut că Vladimir Volcov în timpul negocierii condițiilor de plată a contractului a insistat să includă condiția de achitare, în caz de succes a sumei de 1000 euro, drept onorariu de succes, însă dânsul nu a căzut de acord, din lipsa surselor bănești, din care motiv nu a dorit să semneze acel contract de asistență juridică, deoarece miza era mai mare decât sumele adjudecate la caz.

În opinia acestuia, Vladimir Volcov în acțiunea de bază, a făcut referire la un contract de asistență juridică încheiat la 4 septembrie 2014, în care figurează

și clauza onorariul de succes în sumă de 1000 euro, care de către el nu a fost negociat și semnat.

Cu referire la dispozițiile art. 221 alin. (1) și 228 alin. (1) Cod civil, a subliniat că despre faptul că îi datorează lui Vladimir Volcov suma de 1000 euro, cu titlu de onorariu de succes a aflat după ce a primit somația lui Vladimir Volcov din 25 martie 2016.

Dat fiind faptul că contractul de asistență juridică în baza căruia Vladimir Volcov și-a întemeiat acțiunea nu a fost negociat și semnat de către dânsul și Vladimir Volcov prin dol și viclenie a modificat sau a falsificat condițiile contractului, a depus prezenta acțiune reconvențională, solicitând în urma concretizării acțiunii, recunoașterea nulă a clauzelor contractuale care stipulează „Condiții suplimentare: în caz de succes clientul achită 1000 euro la data pronunțării deciziei Curții de Apel, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei în ziua executării” din contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 (4) septembrie 2014, încheiat între dânsul și avocatul Vladimir Volcov, cu încasarea din contul ultimului în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă.

Prin hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Volcov a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Vasile Gociu în beneficiul lui Vladimir Volcov a datoriei în sumă de 1000 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 176,48 euro, calculată pentru perioada: 19 februarie 2016 – 10 martie 2017 și a cheltuielilor de judecată în sumă de 9740,28 lei, iar în total suma de 1176 euro 48 eurocenți, în lei moldovenești conform cursului stabilit de către Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești, precum și suma de 9740,28 lei. În rest, acțiunea inițială depusă de către Vladimir Volcov a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Acțiunea reconvențională depusă de Vasile Gociu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Vasile Gociu și menținută hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin decizia din 4 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Vasile Gociu, casată decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Rejudecând cauza, prin încheierea din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice, iar prin decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vasile Gociu și menținută hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei și încheierii enunțate, la 20 august 2018 Vasile Gociu le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârii din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, a încheierii din 23 mai 2018 și a deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond sau pronunțarea

unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii inițiale depuse de Vladimir Volcov și de admitere a acțiunii reconvenționale.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în acțiunea reconvențională, referința asupra cererii de chemare în judecată inițiale, cererii de apel motivată și cererea de recurs anexate la dosar, suplimentar invocându-se că, la examinarea cauzei instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, și anume faptul precum că prin decizia din 4 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, cauza nominalizată a fost remisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată pentru elucidarea aspectelor ce țin de ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice.

Însă, distinct mențiunilor instanței ierarhic superioare, instanța de apel rejudecând cauza, a respins fără nici un temei ca fiind neîntemeiată cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice, iar ulterior prin decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a respins apelul declarat de Vasile Gociu și a menținut hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin urmare, instanța de apel a omis în mod repetat să elucideze aceste circumstanțe, ceea ce este inadmisibil, or, la momentul semnării contractului nr. 297 din 1 septembrie 2014, onorariul pentru asistență juridică a avocatului, prin acordul părților s-a fixat în sumă de 18000 lei, condiție care a fost executată cu diligență de client, pe când contractul cu clauza „Condiții suplimentare: în caz de succes clientul achită 1000 euro, la data pronunțării deciziei Curții de Apel”, dânsul nu a semnat.

Aici se va remarca că după semnarea contractului și după ce a achitat suma de 18000 lei, avocatul Vladimir Volcov a refuzat să-i elibereze un exemplar al contractului.

În continuare, recurentul a subliniat că a luat cunoștință cu contractul de asistență juridică în original pentru prima dată în instanța de judecată și atunci a observat că semnătura din acest contract nu este a lui și știind că nu a semnat contractul cu o asemenea clauză a depus inițial cererea cu nr. 1382 cu privire la efectuarea expertizei grafologice, însă cererea dată nu a fost examinată în prima instanță și nici nu a fost emisă vreo încheiere privind admiterea sau respingerea acestei cereri, motiv pentru care Curtea Supremă de Justiție a remis prezenta cauză la rejudecare.

Ulterior după rejudecare, pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel, Vasile Gociu a depus cererea cu nr. 9448 din 22 mai 2018 cu privire la efectuarea expertizei grafologice, care de asemenea a fost respinsă de instanța de apel prin încheierea ce se solicită a fi casată în prezentul recurs.

În opinia sa, concluzia instanței de apel precum că cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice este neîntemeiată, deoarece în speța dată obiect al litigiului îl constituie încasarea din contul lui Vasile Gociu a sumei de 1000 euro, drept cheltuieli de onorariu de succes, circumstanțe care urmează a fi apreciate de instanță pe parcursul examinării cauzei, este greșită.

Suplimentar, a invocat că în conformitate cu art. 432 al. (3) lit. a) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

Această situație poate apărea atunci când, la examinarea cauzei, instanța de judecată a încălcat prevederile articolului 49 din Codul de procedură civilă sau au existat temeiurile prevăzute la articolele 50 și 51 din același cod, însă judecătorul ori completul de judecată nu s-au abținut de la judecată.

În plus, articolul 6 parag. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, impune ca un tribunal care intră în sfera sa de aplicare să fie independent și imparțial. De regulă, imparțialitatea se definește prin lipsa oricăror preferințe sau atitudini părtinitoare și poate fi analizată în diverse moduri.

Conform jurisprudenței constante a Curții, existența imparțialității în sensul art. 6 parag. 1 trebuie să se stabilească în funcție de: (I) un test subiectiv, în cadrul căruia trebuie să se țină seama de convingerile personale și comportamentul unui anumit judecător într-o anumită cauză; și (II) un test obiectiv, în cadrul căruia se stabilește dacă instanța în sine și, printre alte aspecte, componența acesteia, au oferit garanții suficiente pentru excluderea oricărui dubiu legitim în legătură cu imparțialitatea acesteia (a se vedea, inter alia, Fey v. Austria, 24 februarie 1993, parag. 28 și 30, Wettstein v. Elveția, 21 decembrie 2000, parag. 42, Volkov v. Ucraina, 9 ianuarie 2013, parag. 104).

Cu toate acestea, în unele cauze, în care poate fi dificilă obținerea unor probe care să infirme prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorului, cerința privind imparțialitatea obiectivă oferă o garanție suplimentară importantă (a se vedea Pullar v. Regatul Unit, 10 iunie 1996, parag. 32).

Aplicând criteriile de evaluare a imparțialității unei instanțe în speță, recurentul a invocat în cadrul examinării cauzei în ordine de apel că, judecătorul Igor Mînăscuță a manifestat lipsă de imparțialitate și obiectivitate la examinarea cauzei, devenindu-i cunoscut faptul că acesta se afla în raporturi de rudenie cu reclamantul/intimat Vladimir Volcov, argumente care au rămas fără apreciere de către instanța de apel.

În opinia sa, cauza a fost judecată de un judecător care nu era în drept să participe la examinarea ei, ceea ce servește temei de casare a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare întru stabilirea și verificarea momentului respectiv.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii inițiale și de respingere a acțiunii reconvenționale, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei (vol.III,f.d.2-30).

Prin referința depusă la 12 octombrie 2018, Vladimir Volcov a solicitat declararea recursului declarat de Vasile Gociu ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la

dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate (vol.III,f.d.60).

Prin recursurile suplimentare depuse la 16 octombrie 2018 și, respectiv la 12 noiembrie 2018, Vasile Gociu a solicitat admiterea spre judecare a recursurilor suplimentare odată cu recursul de bază, casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond sau apel, ori pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și de admitere a acțiunii reconvenționale cu motivarea invocată în recursul de bază, suplimentar invocându-se că la 22 mai 2018 și 5 iunie 2018, a depus în adresa Consiliului Superior al Magistraturii două petiții, prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor care au examinat prezenta cauză în instanța de fond și în cea de apel, pe motiv că în ședința de judecată a primei instanțe a solicitat dispunerea efectuării expertizei grafoscopice, însă judecătorul nu s-a expus în privința acestei cereri.

La rândul său, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 12 octombrie 2017, a respins apelul declarat de el și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16 mai 2017. Ulterior, Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 4 aprilie 2018, a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017 și a trimis cauza spre rejudecare în ordine de apel, din motiv că instanțele inferioare nu s-au expus în privința cererii de efectuare a expertizei.

S-a mai invocat că, judecătorul instanței de fond nu a fost în drept să examineze cauza și era obligat să declare abținere, deoarece este rudă apropiată a reclamantului Vladimir Volcov, având gradul de rudenie de clasa a III-a cu acesta.

Aceste circumstanțe i-au devenit cunoscute recent, iar judecătorul primei instanțe a manifestat lipsă de imparțialitate și obiectivitate la examinarea cauzei.

Totodată, Colegiul judiciar al Curții de Apel Chișinău i-au respins demersul din cererea de apel suplimentară și din cererea de reclamare a probelor. La rândul său, respingerea demersurilor îi dau temei de a constata o bănuială rezonabilă despre imparțialitatea acestor judecători.

De asemenea, s-a mai indicat că în ședința de judecată din 22 mai 2018 a solicitat instanței de apel dispunerea efectuării expertizei grafoscopice, însă și acest demers a fost respins. În opinia sa, judecătorii Curții de Apel Chișinău nu au fost obiectivi și nu execută indicațiile instanței de recurs, aceasta fiind o circumstanță obiectivă de imparțialitate.

Mai mult decât atât, Colegiul Curții de Apel Chișinău nu i-a dat posibilitate să pună întrebări intimatului Vladimir Volcov, pe când ultimul nu a fost întrerupt.

În acest context, recursul urmează a fi admis sub aspectele sus-enunțate (vol.III,f.d.67,100).

Prin referințele depuse la 2 noiembrie 2018, 4 decembrie 2018 și, respectiv la 18 decembrie 2018, Vladimir Volcov a solicitat declararea recursului de bază și a celor suplimentare declarate de Vasile Gociu ca inadmisibile, cu menținerea în vigoare a actelor judecătorești ce se solicită a fi casate și ce constituie obiectul prezentului recurs. Aceasta deoarece acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, iar argumentele invocate în recursurile enunțate se referă la dezacordul recurentului cu soluția

pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate (vol.III,f.d.93).

Prin expunerile asupra referințelor suplimentare din 13 noiembrie 2018, 5 decembrie 2018 și 19 decembrie 2018, Vasile Gociu a indicat că motivele expuse în referințele sus-indicate se bazează exclusiv pe falsuri, minciuni și denigrări în adresa sa cu scopul de a influența opinia instanței de judecată, motiv pentru care acestea nu urmează a fi luate în considerație la examinarea prezentului litigiu (vol.III,f.d.161).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia recurată ce constituie obiectul prezentului recurs și ce se solicită a fi casată la 30 mai 2018 (vol.II,f.d.159), însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat de Vasile Gociu la 20 august 2018, este în termen (vol.III,f.d.2).

Prin încheierea din 5 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Vasile Gociu a fost considerat admisibil și fără a prejudicia fondul a fost dispusă judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea din 23 mai 2018 și decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și de a remite cauza la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea

probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum denotă actele cauzei, înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Vasile Gociu, cu ulterioarele concretizări, reclamantul Vladimir Volcov a solicitat încasarea din contul primului în beneficiul său a datoriei în sumă de 1000 euro, a dobânzii de întârziere cu recalcularea acesteia la data de 10 martie 2017 în sumă de 176,48 euro și a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în cuantum de 740,38 lei (vol.I,f.d.6-7,154).

La rândul său, Vasile Gociu înaintând acțiunea reconvențională împotriva lui Vladimir Volcov, cu ulterioarele concretizări a solicitat recunoașterea nulă a clauzei contractuale „Condiții suplimentare: în caz de succes clientul achită 1000 euro la data pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei în ziua executării” din contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 (4) septembrie 2014, încheiat între dânsul și avocatul Vladimir Volcov cu încasarea din contul lui Vladimir Volcov în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă (vol.I,f.d.60-61,142-145).

Judecând cauza în fond, prima instanță având ca obiect încasarea onorariului de succes, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată și declararea nulității clauzei contractuale, prin hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana s-a pronunțat în favoarea temeiniciei acțiunii inițiale cu admiterea acesteia parțial și netemeiniciei acțiunii reconvenționale, pe care a respins-o ca fiind neîntemeiată (vol.I,f.d.179).

Soluția instanței de fond a fost menținută de către instanța de apel (vol.I,f.d.242).

Ulterior, prin decizia din 4 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Vasile Gociu, casată decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut că judecând apelul declarat de către Vasile Gociu, instanța de apel într-un mod incert a respins argumentul acestuia invocat în cererea de apel precum că prima instanță în hotărârea adoptată nu s-a expus în niciun fel asupra demersului cu privire la numirea unei expertize grafologice, reținând că la dosar o careva cerere în sensul art. 148 CPC, nu a fost înaintată de către Vasile Gociu, cât și de reprezentantul acestuia.

Or, materialele cauzei denotă incontestabil că la data de 23 ianuarie 2017, reprezentantul lui Vasile Gociu, avocatul Teodor Guțu a depus la Judecătoria Chișinău sediul Ciocana cererea înregistrată cu nr. 1382, cu privire la numirea expertizei grafologice, prin care a solicitat dispunerea efectuării unei expertize judiciare grafologice pentru a stabili dacă semnătura efectuată din numele lui Vasile Gociu de pe contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 (4) septembrie 2014, încheiat între Vasile Gociu și Vladimir Volcov este îndeplinită de către Vasile Gociu, ori de altă persoană (vol.I,f.d.140).

Cu toate acestea, la materialele cauzei lipsește o încheiere a instanței de judecată cu privire la examinarea cererii de numire a expertizei depuse de reprezentantul lui Vasile Gociu, avocatul Teodor Guțu, iar elucidarea aspectelor enunțate, însă este cu atât mai importantă cu cât, în acțiunea reconvențională, cât și în cererea de apel Vasile Gociu a invocat la faptul că dânsul nu a negociat și nu a semnat contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 (4) septembrie 2014 cu clauza „Condiții suplimentare: în caz de succes clientul achită 1000 euro, la data pronunțării deciziei Curții de Apel”, argumente care de altfel, au fost lăsate fără examinare de către instanța de apel (vol.I,f.d.61).

Prin urmare, instanța de recurs a constatat că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege, motiv pentru cauza a fost remisă la rejudecare sub aspectele enunțate (vol.II,f.d.72-80).

Rejudecând cauza, prin încheierea din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice, iar prin decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vasile Gociu și menținută hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice este neîntemeiată, deoarece în speța dată obiect al litigiului îl constituie încasarea din contul lui Vasile Gociu a sumei de 1000 euro, drept cheltuieli de onorariu de succes, circumstanțe care urmează a fi apreciate de instanță pe parcursul examinării cauzei.

Totodată, instanța de apel a reținut că la dosar nu există probe pertinente și concludente care ar dovedi faptul că, Vasile Gociu și-ar fi onorat cu diligență obligațiile contractuale față de Vladimir Volcov și că, i-ar fi achitat acestuia onorariul de succes în sumă de 1000 euro conform contractului de asistență juridică nr. 297 din 1 septembrie 2014, motiv pentru care prima instanță corect a considerat întemeiată pretenția lui Vladimir Volcov privind încasarea datoriei, din care motiv întemeiat a fost admisă integral, or, prevederea cuprinsă în contract, care stabilește onorariu fix de 1000 euro, pentru reprezentarea intereselor în instanțele judecătorești, prin prisma Recomandării Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova reprezintă o clauză admisibilă, dacă părțile, în urma negocierilor au convenit astfel.

În continuare, instanța de apel a reținut corectă și soluția instanței de fond conform căreia în speța deoarece Vasile Gociu nu i-a achitat datoria (onorariul de succes) în termenul și în modul stabilit în contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 septembrie 2014, încasarea dobânzii de întârziere poate avea loc, motiv pentru care corect a dispus încasarea din contul lui Vasile Gociu în beneficiul lui Vladimir Volcov a dobânzii de întârziere în sumă de 176,48 euro, calculată pentru perioada: 19 februarie 2016 – 10 martie 2017.

În concluzie, instanța de apel a concluzionat că din materialele cauzei se constată cu certitudine că, pe parcursul judecării cauzei respective în instanța de fond, reclamantul Vladimir Volcov a suportat cheltuieli de judecată în sumă de 740,28 lei – cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii inițiale, sumă ce prin prisma art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă corect a fost încasată de către instanța de fond din contul pârâtului Vasile Gociu în beneficiul reclamantului.

Cât privește pretenția reclamantului Vladimir Volcov invocată în cererea de chemare în judecată privind încasarea din contul pârâtului Vasile Gociu în beneficiul său a cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 14000 lei, prima instanță corect a considerat ca fiind reală, necesară și rezonabilă suma de 9000 lei, care și urmează a fi încasată, or, suma de 14000 lei solicitată de către Vladimir Volcov nu este necesară, reală, rezonabilă, fiind una exagerată în comparație cu volumul de lucru realizat de către reprezentantul reclamantului, avocatul Grisciuc-Bucica Svetlana (vol.II,f.d.159-171).

Referitor la acțiunea reconvențională depusă de Vasile Gociu, aceasta corect a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Or, Vasile Gociu a recunoscut condiția contractuală de achitare a sumei de 18 000 lei, care este înserată în același contract, pe o filă unică (vol.I,f.d.8), cu atât mai mult că dânsul a recunoscut și condiția contractuală de achitare a sumei de 1000 euro, fapt ce se confirmă prin răspunsul la somația intimatului din 25 martie 2016, din care rezultă că este dispus să achite onorariul de succes în sumă de 1000 euro după primirea hotărârii definitive. Plus la aceasta, Vasile Gociu nu a invocat și nu a demonstrat caracterul abuziv al clauzelor ce au format obiectul contestării (vol.II,f.d.142,159).

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) din același cod, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, referindu-se doar la susținerile intimatului, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă

apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

În acest context se va remarca că respingând apelul și menținând hotărârea primei instanțe, instanța de apel și-a întemeiat concluzia pe faptul că la dosar nu există probe pertinente și concludente care ar dovedi faptul că, Vasile Gociu și-ar fi onorat cu diligență obligațiile contractuale față de Vladimir Volcov și că, i-ar fi achitat acestuia onorariul de succes în sumă de 1000 euro conform contractului de asistență juridică nr. 297 din 1 septembrie 2014.

La fel, prin încheierea din 23 mai 2018, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice, reținând în acest sens că în speța dată obiect al litigiului îl constituie încasarea din contul lui Vasile Gociu a sumei de 1000 euro, drept cheltuieli de onorariu de succes, circumstanțe care urmează a fi apreciate de instanță pe parcursul examinării cauzei.

Instanța de recurs consideră, însă, că această concluzie a instanței de apel este una pripită, bazată doar pe susținerile invocate de către Vladimir Volcov, fără a da o apreciere cuvenită invocărilor lui Vasile Gociu, care a insistat că semnătura din contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 (4) septembrie 2014 în baza căruia Vladimir Volcov și-a întemeiat acțiunea în prezenta speță, nu-i aparține.

Acest fapt indică la examinarea unilaterală a cauzei, ce constituie o încălcare a dreptului lui Vasile Gociu de a se bucura de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, precum și a principiul egalității armelor în proces.

În atare circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acțiunile instanței de apel sunt contrare prevederilor art. 118, 119 și 372 Cod de procedură civilă. Or, în conformitate cu art. 372 din același cod, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă acestea respectă prevederile art. 119¹ alin.(2), dacă acestea nu au fost reclamate de către prima instanță la cererea participanților la proces sau dacă au fost restituite în mod nejustificat de către prima instanță.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prin decizia din 4 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prezenta cauză a fost remisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, deoarece instanța de recurs a constatat că judecând apelul declarat de către Vasile Gociu, instanța de apel într-un mod incert a respins argumentul acestuia invocat în cererea de apel precum că prima instanță în hotărârea adoptată nu s-a expus în niciun fel asupra demersului cu privire la numirea unei expertize grafologice, iar elucidarea aspectului enunțat, însă este cu atât mai important cu cât, în acțiunea reconvențională, cât și în cererea de apel Vasile Gociu a invocat la faptul că dânsul nu a negociat și nu a semnat contractul de asistență juridică nr. 297 din 1 (4) septembrie 2014 cu clauza „Condiții suplimentare: în caz de succes clientul achită 1000 euro, la data pronunțării deciziei Curții de Apel”, argumente care de altfel, au fost lăsate fără examinare de către instanța de apel (vol.I,f.d.61).

Însă, distinct mențiunilor instanței ierarhic superioare, instanța de apel rejudecând cauza, a omis în mod repetat să elucideze faptul respectiv și să ordone

efectuarea expertizei judiciare grafoscopice. Mai mult decât atât, contrar celor expuse, instanța de apel a respins cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuarea expertizei judiciare grafoscopice.

Circumstanțele enunțate în plus justifică că, instanța de apel nu a acordat unei părți în proces dreptul de a invoca probe adiacente sub forma prezentării unui raport de expertiză necesar în baza circumstanțelor faptice ale speței, astfel încălcând dreptul recurentului la egalitatea armelor și la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, conform jurisprudenței pertinente degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, principiul egalității armelor într-un proces civil presupune că fiecare parte urmează să dispună de o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, inclusiv suportul probatoriu, în condiții care să nu o plaseze în dezavantaj considerabil față de partea opusă. Conceptul unui proces echitabil incumbă dreptul părților de a face cunoștință și de a comenta toate probele prezentate și observațiile anexate la dosar (cauza Grozdanoski contra Macedoniei, hotărârea din 31 mai 2007, definitivă din 31 august 2008).

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reiterează la caz prevederile art. 148 alin. (1) Cod de procedură civilă care indică expres că pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artizanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă.

Astfel fiind, instanța de recurs consideră că, instanța de apel respingând ca fiind neîntemeiată cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice a încălcat principiul contradictorialității și egalității părților în proces, încălcându-se în acest sens dreptul la apărare.

Or, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât, părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și proba poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sinestătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept, care are legătură cu cauza și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanțe. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale, pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți, să nu fie defavorizată, în raport cu cealaltă.

Conform jurisprudenței CEDO, principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii, în fața unui tribunal, fără ca una din ele să fie avantajată, în raport cu cealaltă parte din proces. Acest principiu este unul din elementele noțiunii mai largi de proces echitabil, care impune fiecărei părți să i se ofere posibilitatea rezonabilă de a-și susține cauza sa, în condiții care să nu o plaseze într-o situație de net dezavantaj, în raport

cu adversarul ei (cauza Ankerl contra Suediei, hotărârea din 18 februarie 1997; cauza Niderost -Huler contra Suediei, hotărârea 1997-1/24 noiembrie 1997).

Prin urmare, cele descrise supra, indică la o examinare superficială a cauzei de către instanța de apel, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță, prin prisma prevederilor legale și fără a intra în esența litigiului dedus judecătii, precum și a pretențiilor formulate de Vasile Gociu. Or, instanța de apel nu a oferit posibilitate recurentului-apelant Vasile Gociu, prin dispunerea efectuării expertizei judiciare grafoscopice, de a prezenta probe întru confirmarea poziției sale, refuzând satisfacerea demersului înaintat în acest sens.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că această eroare admisă la judecarea cauzei în instanța ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și a casa încheierea din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea lui Vasile Gociu privind ordonarea efectuării expertizei judiciare grafoscopice și decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel sub aspectele sus-invocate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Vasile Gociu.

Se casează încheierea din 23 mai 2018 și decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Volcov împotriva lui Vasile Gociu cu privire la încasarea onorariului de succes, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Vasile Gociu împotriva lui Vladimir Volcov cu privire la declararea nulității clauzei contractuale, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva